

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demanet'i'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu întregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicari-
une separatu. In Loculu deschis
20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Locuint'a Redactorului:
si
Cancellari'a Redactiunii:
e in
Str'a Morariloru Nr. 13.

Articole nefrancate nu se voru
trimite decatu numai de la corespun-
denti regulari ai „Federationii“
si trimisi si nepublicati se
voru arde.

Scire electrica partec. a „Feder.“

Fagarasiu, 26 sept. **Advocatulul Pus-
turiu, in sedinti'a de asta-dia comitetului di-
ctetualu, propune una rogare la Maiestatea
pentru sistarea cercetarei con-
tra autoriloru pronunciamentului,
pedeulu natiunei, si deslegarea refe-
rentieloru Ardealului cãtra Ungaria, pre
seea toturoru concluseroru, petitiuniloru si
memorandeloru romane, premerse. Se deneg-
inse dreptulu comitetului la astu-felu de
aplice si se oprese desbaterea. — Romanii
priginesca acest'a propunere, si la denegare
sinueza protestu. Mare sensatiune si ne-
multiamire.**

romanulu lipsa de o politica inalta, tortuosa, seu
de o politica sincera, si franca?

Amu staruitu a areta cetitoriloru acestui diva-
in numerii precedinti (vedi 115. 116) cã romanii
nici unu pretestu nu se potu abate de la teri-
nulu actiunei politice. Detorinti'a fiecãrui-a romanu
adeveratu este a-si desvoltã poterile sale cu tota ener-
gia, si a sustiene lupt'a cu resolutiune si tenacitate.

Si fiindu cã adi simbolulu romanului este vie-
tia in lupta — ca lupt'a sê fia incoronata de unu
rezultatulu multiamitoriu, si corespundietoriu demni-
tãtii natiunei — avemu lipsa de consolidare, de disci-
plina si de deplin'a cunoscintia a terimului politicescu,
care trebuie sê-lu ocupãmu.

In procesulu desvoltarei politice a poporeloru
doi factori principali joca rol'a cea mai importante:
Pres'a, si cluburile, va sê dîca adunãrile
publico-politice sociale.

Pentru omeni de litere, si pentru nutrementulu,
deceptareloru suntu de ajunsu diurnalele si cârtile
natiunale, inse pentru a d' steptã massele poporului,
este neincungiurabilu de lipsa, ca sê se formeze pre-
totindene cluburi, si sê se tiena adunãri publice.
Alifeliu mass'a poporului remane ca turm'a fãra pa-
storiu, nedestepata, nedisciplinata, fãra nici o conso-
lidare; si apoi consecintia e totu acell'a-si tristu re-
sultatulu, cã luptele remanu sterpe si exploatate de ad-
versarii causei nostre natiunale.

Nu suntemu omenii iluziuniloru, dara cunoscun-
du impregiurãrile, scimu cã poporulu, abia desrobitu
din o servitute seculare, a cadiutu numai decatu jert-
fa institutiuniloru absolutistice si impedeatorie de
desvoltarea lui spirituale si materiale, — si togma
pentru cã scimu prè bine, cã poporulu storsu pana la
medua nu e capace de sacrificie prea mari, ne vomu
marginî la proiectarea unoru lucruri mai usiore,
cãroru realizare stã in liber'a vointia si in dispuse-
tiunea nostra. Inainte de a face acest'a inse sê inre-
gistrãmu pre scurtu starea nostra actuala.

Noi romanii, de la Carpati cam pana la Tis'a,
adeca pe teritoriulu ocupatu de noi, facemu o maio-
ritate absoluta si totu-si, dorere, cã cu pucintica
exceptiune suntemu pretotindene eschisi de la parti-
ciparea drepturiloru celoru mai sante: de la folosire
limbei natiunale, de la administratiune, de la ale-
gãrile functionariloru si a deputatiloru.

Reulu jace in institutiunile, a cãroru basa nu e
egal'a indreptatãre, ei suntu unilaterale, si ast-
felu compuse, ca sê fimu dejocati si suprematisati.
Ar fi de prisosu a tienne o revista asupr'a acestoru in-
stitutiuni prè bine cunoscute, si sub egid'a cãror'a
sãra transformãri esentiali nici cã ne potemu can-
du-va bucurã de drepturile nostre natiunale si con-
stitutiunale. Straformãrile necesarie inse trebuie
sê urmeze; era pentru a ajunge acestu scopu, lupt'a
trebuie sê curga in solidum si fãra intrerumpere. Ac-
est'a pan'acum nu s'a prè intemplat, parte pentru cã
romanii descuragiat, s'au retrasu de la campulu acti-
unei, parte cã s'au infãtisiatu fãra nici o pregatire,
consolidare si disciplina — si apoi prè firesce, cã ne
findu lupt'a corespundietoria demnitãtii natiunei no-
stre, adversarii s'au servitu de armele cadiute d'in
man'a nostra.

Ca in viitoriu sê nu se mai ivesca asemene ca-

suri, si ca sê ne scutimu de cutãtulu critice, si sê in-
cungiurãmu judecat'a aspra a opiniunei publice, tre-
buie sê ne consolidãmu, si sê ne unimu prin comitete,
cluburi politice, si adunãri publice.

Quod licet uni — licet et alteri.

Vedemu, cã magiarii pretotindene si-deschidu
cluburiloru, si se pregatescu d'in respoteri la lupt'a
politica.

Ce ne retiene; sê nu imitãmu si noi esemplulu
loru?

Fia-care comitatu, districtu. ba chiaru fiecare
comuna, si-pote prè lesne infãntia clubulu sêu; nu
lipsesce altu ce-va, de cãtu ea preotulu, docintele si
propriettarii romani sê iee initiativ'a, si sê-si facea
detorinti'a patriotica cu zelu si energia. Clubulu odata
infãntiatu in comuna sê se puna in relatiune cu co-
mun'a vecina, ace'a era cu vecinii sêi si asiè mai de-
parte, si urmandu procedur'a acest'a in scurtu tem-
pu, legatur'a morale existinte intre toti romanii va de-
veni cu multu mai tare si mai puternica.

Remanendu intre marginile legale, in adunãri
se voru tienne prelegeri politicesci. Conducatorii co-
munali, adeca preotulu, docintele si cei mai desvol-
tati, voru pune tota staruintia, energi'a si consciin-
tia in cumpena spre desvoltarea poporului, desfasiu-
randu interesele nostre natiunale, si incuragiandu-i la
aperarea drepturiloru, cari ni competu.

Fiecare comuna mai mare, era cele mice cãte
2—3 unite, se voru potè abonã la vr'unu diurnalulu
natiunалу; 130. numari de case, computandu cãte 2
cr. pe luna, voru fi in stare a suportã spesele diurna-
lului, care se va ceti in adunãri publice si respectivii
voru dà poporului desluciri cuviintiose.

Poporulu nostru este de la natura inzes-
tratu cu unu judiciu sanetosu, este desceptu si docil-
lu; era ce se tienne de cultur'a animei, si de desvolta-
rea sa politica, in privinti'a acest'a potemu fãra pre-
ocupare, asigurã pe fia-care, cã in Europ'a intrega,
ca sê nu amintimu ras'a germana, dara nice in Fran-
cia si Itali'a, cari sunt cu multu mai aventate in cul-
tura, nu am gasitu unu poporu atãtu de intieleginte,
cum este romanulu.

Pote romanulu multiemu cultur'a acest'a a ani-
mei sale suferintieloru, rabdate de atãti seculi — seu
trecutulu stralucitu alu strabuniloru, poesiei popu-
lare, canteceleuru, climei? nu discutãmu, inse cã este
inzestratu cu atãta nobletia a animei, e adeveratu; o
marturiscesc chiaru si unu istoriografu francescu,
Gerando, carele a facutu acest'a esperintia, petre-
cendu multu tempu intre romani.

Capetandu romanulu unu impulsu, prin care se
voru pune poterile lui in miscare, nu mai incape in-
doicla, cã se va desvoltã in scurtu tempu, si va cu-
nosce interesele natiunale, precum si detorintiele sale
fatia cu patri'a, natiunea.

Si apoi nu avemu temere, cã poporulu va face
in viitoriu, precum la alegere de deputati, asiè si la
alte impregiurãri ratecirile, cari le au facutu in tre-
cutu.

Alegatorii pasindu in solidaritate, suntemu con-
vinsi, cã voru capetã voturile loru numai acei-a,
cari voru fi interpreti adeverati si credintiosi ai vo-
cei natiunei, si asiè alesii poporului, multi putieni,
cãti voru fi, voru remanè in solidaritate si nu voru
compromite caus'a natiunala.

Sortea romaniloru depinde de la d'insii, numai
sê se puna cu totii pe terimulu actiunei, cu credintia,
energia, zelu si resolutiune.

Iagu.

Indreptare. In interesulu adeverului istoricu,
avemu sê coregemu o sminta stracurata in articulu
„Sê scuturãmu vèlulu trecutulu?“ publicatu in nrulu
130 alu Fed. Unde se vorbesce adeca despre prochia-
matiunea lui Csányi, in privinti'a cãrei-a deputatii ro-
mani ar' fi interpelatu pre ministrulu Szemere, are a
se indreptã, cã: prochiamaatiunea d'in cestiune
a edatu-o Csányi la 2 martiu 1849 in
Clusiu; era interpelatiunea pentru acea
prochiamaatiune a facutu intre sgomotu
cumplitu destinsulu anteluptatoriu ro-
manu de pre atunci'a, dlu Aloisiu Wlad,
in sedinti'a dietale tienne in Dobritin
la 8 martiu 1849. Suum cuique.

In locu de articulu de fondu. *)

Pronunciamentu:

Considerandu nemultumirea generale, considerandu
pericululu prea invederatu, in care ajunse natiunea
romana, limb'a si confesiunile ei, prin starea presente
a lucruriloru si nemultumirea provenitoria de aci, —
considerandu, cã acest'a d'in urma nu se pote dela-
turã, de cãtu punendu-se in vietia principiile de
egalitate, atãtu natiunale cãtu si confesiunale;

d'in detorintia cãtra patri'a si natiunea no-
stra, cari suntu aruncate pre marginea unui abisu si nu se
potu mantui de cãtu prin multumirea justelor pre-
tensiuni a le natiunei nostre, carea face majoritatea
precumpentoria a locuitoriloru Traniei, dechiarã-
mu a stã neclatiti pre lunga principiile
si pretensiunile prochiamate serbatore-
sce de natiunea romana in adunarea ge-
nerale si legale de la 3/15 maiu 1848;

era in specie:

I. Ne pronunciamu pentru a utonomi'a Tran-
silvaniei pre bazea dipl. leopoldine si a sanct.
pragmatece, — cu atãtu mai vertosu, cã si auton-
omi'a tiereloru croato-sclavone e recunoscuta, de si
relatiunea acelor'a cãtra Ungaria a fostu cu totul
diferita de a Traniei.

II. Ne pronunciamu pentru reactivarea ar-
ticliloru de lege adusi in dieta de la Sa-
biiu 1863, prin ambii factori competenti ai legisla-
tiunei, sanctionati de Maj., publicati si pusi in vietia,
prin cari articli natiunea rom. s'a inar-
ticulatu ca natiune regnicolaria, limb'a si confe-
siunile ei s'au garantatu.

III. Ne pronunciamu pentru redeschiderea
dietei trane, pre bazea unei adeverate repre-
sentatiuni poporali, dupa doreptu si conveni-
tia, in sensulu votului datu de minoritatea rom. la
dieta feudale d'in Clusiu, a. 1865. Cã noi dieta pe-
stana nu o potemu considera indrepta-
tita a face legi valide pentru Trania,
nici pre transilvanii, ce pote voru fi
siediendu intr'insa, de reprezentanti le-
gali ai tieriei nostre.

Fiindu cã intru impregiurãrile presenti, nu
ne-a remasu altu terenu pentru a casti-
gã incuvenientiare si valore convictiu-
niloru nostre politice, ne restringemu
la descoperirea loru pre calea publici-
tatei, ca celu pucinu estu modu sê ne plenu de-
torinti'a de cetatieni, nesuindu totu una-data si a face
unu servitiu regimului prin descoperirea franca a
nemultumiriloru provenitorie d'in purcederea d'insu-
lu intru afacerile Traniei.

Blasiu, 2/15 1868.

(Urmeza suscrierile, cari credemu cã sunt pan'
acum bine cunoscute celoru ce se cuvine sê le scia.)

Primimu intru tote pronunciamentulu de susu, fiindu
gal'a a-lu spriginu in totu momentulu, cu cea mai firma
resolutiune.

Georgiu Crisianu mp., protop. gr.-cat. alu tractului
Pogacellei; Alesandru Crisianu mp.; Vasiliu Popu mp., pa-
rocu gr.-cat. in Budeiu; Vasiliu Russu mp., proprietariu in
Budeiu; Ilie Dragosiu mp.; Vasiliu Maioru mp., parocu gr.-
cat. in Chimitelnicu; Basiliu S. Muresianu mp., proprietariu
in Chimitelnicu; Georgiu Muresianu mp., colectoru; Absol-
onu Maioru mp., proprietariu; Filonu Muresianu mp., docentu
in Chimitelnicu; Petru Moldovanu mp., proprietariu; Ioanu
Seracutiu mp., proprietariu; Danielu Cipoianu mp., proprie-
tariu in Chimitelnicu; Spiridonu Bercea mp., proprietariu in
Chimitelnicu; Filonu Seucanu mp., parocu gr.-cat.; Ioane
Truti'a mp., docente; Petru Popu mp., parocu gr.-cat.; Elia
Varheghi mp., parocu gr.-cat.; Alesandru Grauru mp., can-
toru si docente in Moisi'a; Ioanu Dicuiu mp., cantoru in Po-
c'a; Ioane Dicuiu mp., docentu; Mihaiu Moldovanu mp.,
proprietariu; Simeonu Mera mp., parocu gr.-cat. in Almasiu-
lu desertu; Ioanu Cismasiu mp., cantoru in Almasiu; Danie-
le Rusu mp., parocu gr.-cat. in Bal'a; Georgiu Müller mp.,
docinte; Vasiliu Furnea mp., jude; Alesandru Olteanu mp.,
docinte in Almasiulu desertu; Petru Ricianu mp., proprie-
tariu in Almasiulu desertu; Vasiliu Orosfaianu mp., proprie-

*) A se vedè nrui 126, 127, 128, 129, 130, 131, 213,
133 si 134.

tariu in Sieli'a; Iacobu Calianu mp., proprietariu in Sieli'a; Ioane C. Crisianu mp., teologu si proprietariu.
(Va urma.)

Dieta Ungariei.

Siedintia din 24 septembrie a casei deputatilor.

Presedinte: Carolu Szentivanyi. Notariu: Sandru Bujanovits. Din partea guvernului: mstii: Lónyay, b. Eötvös, b. Wenckheim, Gorove si Horváth. Dupa autenticarea protocolului siedintiei din urma, presedintele presinta casei scrisorile, ce i-au venit la mana.

Deputatul Ionu Damaszkín cere concediu pre siese septemane. I-se acorda.

Lad. Kovách susterne casei petitiunile mai multor comune ce se afla situate langa lini'a ferata de la Miscolti, cari ceru ca statiunea proiectata a fi in Karácsond, sê fia in Ludas.

Andr. Paizs presinta dietei una petitiune scrisa de mai multi locuitori din comitatul Somogy, cari salutandu (?) majoritatea casei pentru succesul (!) celu frumos (!?) cu care deslegă cestiunile cele mari de dreptu publicu, se roga, ca on. casa sê aiba bunetate a descurea odat'a si referintiele cele daunose urbariali.

Iul. Kautz cetesce raportulu comisiunii centralei despre bugetulu proiectatu pre anulu 1868. Comisiunea centralea primesce proiectulu bugetariu precum in generalu asiã in specialu, numai ici-cole face câte una modificatiune cu totulu necesitate, si propune ca sê se iee la pertraptare fara amanare.

Deci presedintele crede, că pertraptarea proiectului de sub intrebare se pote incepe inca mane, si roga casa, ca sê decida, cari sunt obiectele de prima urgentia, cari voru fi a se luã la pertraptare in sectiuni indata dupa cele referitorie la dicimele de vinu.

B. Ios. Eötvös recumenda atentiunii casei proiectele de lege referitorie la educatiunea poporului si la aministrarea justitiei.

Franc. Deák nu trage la indoiele ponderositatea si urgentia proiectelor privitorie la regulamentul procesuale, că-ci cestiunea acést'a este cea mai incurcata intre tote cestiunile, cari ceru deslegare catu mai grabnica. Vorbitoriulu a studiatu elaboratele din cestiune, si s'a convinsu, că de cumva casa ar' luã la pertraptare tote puntele — preste 600 — in deosebi, atunci ar' avè sê sacreze forte multu tempu numai pentru procedura, si tempulu sesiunii presinti este pre scurtu pentru asiã ce-va.

Deci elu propune a se indrumã comisiunea respectiva, ca sê desemne puntele si principiile conducatorie ale operatului de procedura, si apoi numai aceste sê se iee la desbatere, ér' celelate parti sê se primesca en bloc. — Propunerea acést'a se primesce.

Melch. Lónyay fiindu vorba despre ordenea desbaterilor, face cunoscutu, că in septeman'a venitoria — marti sêu miercuri — va presinta casei proiectulu bugetariu pre anulu 1869 si raportulu despre socotelele anului 1867. Vorbitoriulu doresce, ca decumva proiectulu de bugetu se va luã la pertraptare mane, inainte d'a se incepe desbaterile, sê se tiena siedintia inchisa, că-ci ar' avè a face casei nescari impartasiri. (Strig: Sê se tiena adi!)

Sam. Bónis vede in propunerea acést'a unu precedente cam periculosu. Daca ministrulu voiesce sê se tiena siedintia inchisa, acést'a numai atunci o pote cere, candu tote actele referitorie la bugetu voru fi tiparite. Deci vorbitoriulu crede, că cererea ministrului nu este la tempu; siedintia inchisa sê se tiena mane.

Fr. Deák crede a fi de lipsa tiparirea raporturilor, indata-ce acele facu modificãri in proiecte. Presedintele va dispune tiparirea si impartirea raportului comisiunii centralei.

Siedintia se terminã la 12 ore.

Siedintia din 25 septembrie a casei deputatilor.

Presedinte: Szentivanyi; notariu: Paiss; ministri: Lónyay, Wenckheim, Mikó, Gorove, Horváth. Se autentica protocolulu siedintiei trecute, se anuncia scrisorile incurse, si se presinteza câte-va petitiuni.

Nikolies, face urmatori'a motiune: De-ora-ce contractulu despre esarendarea canalului Beg'a si a padurilor erariale din comitatulu Carasiului si alu Timisiului, ce s'a inchiaiatu in 12 aprile a. c. pre 10 ani intre ministeriulu de finantie si intre Beiersdorf si Blach, negutiatori din Vien'a, s'a legatu in contra dispusitiunilor despre modulu esarendarei bunurilor erariale, eschiziendu publicitatea si fara de a escrie licitatiune sêu a cere oferte;

deora-ce in contra acestui contractu, care dupa parerea mea nu aduce statului folosu, ci dauna insemnata, comitatulu Torontalului si alu Timisiului, si cetatea Timisorei au remunstratu la intrugulu ministeriu, ér' comitatulu Carasiului la dieta, propunu:

cas'a sê provoce pre ministrulu de finantie, ca sê-i substerna spre esaminare tote scrisorile oficiale referitorie la acestu contractu.

Motiunea acést'a se va tipari si impartii intre deputati, si se pune la ordinea dfilei pre marti.

Min. Horváth presinta proiectulu de lege despre desdaunarea rescumperãrilor urbariale din fondulu statului.

Presedintele anuncia, că diet'a Croatiei a primitu operatulu de impecatiune cu Ungaria, referatulu deputatiunei magiare se pune dara la ordinea dfilei pre luni.

Notariulu cetesce referatulu comisiunei finantarie despre bugetulu anului 1868.

C. Tisza intreba pre ministrulu de finantie, ore prin votarea acestui proiectu aprobeza-se si principiile lui?

Lónyay raspunde, că principiile se voru discutã la bugetulu din 1869.

Csanád y nu se afla chiamatu a votã numerii, fara ca sê scia principiile, din cari emaneza acei numeri.

Se cetesce proiectulu bugetului; la desbaterea generala nu e inserisu nime, maioritatea primesce proiectulu, ca basa pentru desbaterea speciala, in care se primescu toti paragrafi fara modificatiune.

Lónyay anuncia, că din comisiunea finantaria a repasitu unu membru, sê se alega dara altulu.

Voturile pentru alegerea acést'a se voru dà in siedintia de mane.

Beniczky referesce despre spesele statului pre lun a lui optomvre; se primesce preliminarulu.

Presedintele anuncia, că mai resteza unu obiectu, adeca rebonificarea speselor pentru tribunalele cetãtilor regesci.

Somssich dechiara, că intrebarca acést'a pentru anulu 1868 e resolvita prin votarea de asta-dii pentru viitoriu se va tratã mai specialu, si anume in doue forme: ca pusectiune in bugetu, si ca indrumare a casei pentru comisiunea finantaria, ca sê referesca separatu despre acestu obiectu.

Comisiunea verficatoria propune verficarea lui Dobolyi; se primesce.

Halász urgeza desbaterea proiectului despre rescumperarea vielor, pentru că tier'a crede, că dicimele sunt sterse si le denega.

Cu acestea se inchiaia siedintia.

Proiectulu de lege despre bugetulu anului 1868.

§. 1. Spesele ordinare ale tierelor coronei ungare pre anulu curinte 1868, de la 1 ianuaru pana in 31 decemvre, se normeza si proiecteaza in suma de 99.536.500 floreni, ér' spesele extraordinare facu 30.981.800 fl.

§. 2. Sumele aceste-a se impartu in urmatoriile capitule:

A.) Spese ordinare:	
1. Spesele intretinerii curtii pre inalte	3.250.000 fl.
2. Cancelaria cabinetului maiestãtii sale	36.400 „
3. Cuot'a dctorieloru de statu suscepta pre basea art. XV. 1867	32.425.000 „
4. Usurile dctoriei desarscinarci pamentului pentru tierele coronci ungare	14.683.000 „
5. Cuot'a tiereloru coronci ungare pentru spesele afacerilor comune pre 1868	22.048.000 fl. 40
6. Spesele dietei	940.000 „
7. Presediulu ministerialu	102.200 „
8. Spesele ministeriului de langa person'a maiestãtii sale	84.300 „
9. Spesele ministeriului de interne	8.919.000 „
10. „ „ „ finantie	7.381.300 „
11. „ „ „ comunicatiune si alu lucrãrilor publice	2.968.500 „
12. Spesele ministeriului de agricultura, industria si comerciu	509.500 „
13. Spesele ministeriului de cultu si invetiamentu	1.074.000 „
14. Spesele ministeriului de justitia	2.885.400 „
15. „ „ „ pentru aপরeraa tierci	506.000 „
16. Spesele administratiunei in Croati'a si Slavonia	1.723.900 „
Sum'a:	99.365.500 fl. 40.

B.) Spese extraordinare:
1. Cuot'a tiereloru coronci ungare la spesele afacerilor comune pentru 1868

8.058.800 fl

FOISSIORA.

BIBLIOGRAFIA.

Scurta notiția

despre istoria Romaniei

de Dnu A. VIZANTI

Licentiatu in filosofia si litere, membru alu academiei Madritense.

Unu volumu, 1868. — Madridu.

„Lectorii nostri si-aducu aminte de cestiunea escata, nu de multu tempu, in privirea formei juramentului, ce trebuia sê depuna D. A. Vizanti, june romanu ce si-a facutu studiile in Spania, cu ocaziunea investirii sale de licentiatu in filosofia si litere. Diurnalele clericale opinau, că dificultatea erã lesne de inlaturata, că-ci de ore ce studintele romanu nu e de religiuinea nostra, n'aveã de câtu sê nu fia primitu la juramentu si prin urmare sê nu i se dee gradulu, nici sê i se respecte drepturile, ce aveã la elu. Tote aceste, dupa cum e usioru de intielesu, erã argumentatiuni clericale, cu cari credeau sê pota pune noue piedece libertãtii invetiamentului.

„Din ferie consiliulu instructiunei publice deslegã cestiunea in altu modu si D. Vizanti vediu, in fine, pusa pe umerii sêi tog'a azuria, pronunsiandu cu ocaziunea acestei solemnitàti unu discursu forte frumosu si bine mediatu.

„Tes'a d. sale, din care a avutu amabilitatea a ne oferì unu esemplariu, numera 86 pagine, in cuprinsulu caror'a e compendiatã totã istoria Romaniei de la Traianu si pana in zilele noastre. Rapedeã esaminare, ce i-amu facutu, ne inclina a judecã pe autoru intr'unu modu forte favorabile: corectiune

in limba, eleganta in stilu, apreciaeri exacte si nimerite si o suma de note aclaratorie asiã de bune, că in locu de o carticica, ea vine a fi unu opu seriosu, demnu de studiu si de a figura in bibliotec'a omului de litere.

„Primesca noulu licentiatu felicitãrile nostre cele mai cordiale si fia, ca toti compatriotii sêi se iubescã si sê stime ca si elu santele idee de *Libertate, Independintia, Fraternitate* si de *Progresu*.”

(Diuariulu Iberia, 8 augustu.)

„Acestu opusculu e de unu interesu multu mai mare de câtu celu ce ne inspira in de comunu lucrãrile de felulu acest'a (chiar' candu ele sunt bine scrise si meditate), si acést'a mai antãiu fiindu-cã lu-a lucratu unu strainu educatu in scolele nostre si care scrie limb'a castiliana cu o eleganta si precisiune destulu de rara, si apoi pentru că sujetulu, de care trateza nu e asiã de bine cunoscutu, dupa cum ar' trebui sê fia. Scrierea ce esaminam, dã lectorului cunoscentie destulu de intinse a supr'a unei materie ce ne privece forte d'apropo pe toti, căti formãmu parte din ras'a latina, ea ne spune, care e starea actuala si care pote fi cea viitoria a poporeloru latine, ce, situate in partea oriintale a Europei, servescu de avangarda Occidentului contra ambitioseloru tendintie ale panslavismului.

Istori'a natiunei romane, ce ocupa teritorulu numitu in vechime Dacia, pe care o cuceri unu fiu alu Spaniei, imperatorele Traianu — asiã dupa cum au cuceritu si anglesii pe poporele de la Nordulu Americi, adeca nimicindu sêu espulsandu pe indigenii tierci, — e compendiatã de D. Vizanti cu o metoda escolinte si o claritate recomandabila, incependu cu originea Romãniloru si aducendu-i pana in timpurile contemporane. Unu amoru ardinte pentru patri'a si ras'a sa, unu judetiu sicuru si luminatu, studie seriose si profunde, eca

ceea ce demunstra noulu licentiatu in opulu sêu, a caru-a buna reusita lu-va stimula, de sicuru, a urma si pe viitoriu pe calea, in care a intratu cu atãta succesu.

Progresele dlui Vizanti, pana la ore-care punctu, le potemu considerã ca lucru propriu, că-ci dsa e fiu literariu alu Universitatei nostre, unde, dupa cum se scie, a venit a studia literale ca stipendistu alu guvernului tierci sale si pentru care n'avemu decâtu sê-i multiamimu de stim'a in care are pe a nostra. Terminandu aceste linie, nici mai credemu necesariu a aminti dificultãtile puerile ce, dupa cum e fam'a, a impedeatu pentru câte-va zile efectuarea investiturii junului romanu care in urm'a trecerei esameneloru si a tesei nu e de câtu o formalitate de lusu. Aceste dificultãti, ca si alte malte de felulu acestor'a provinu numai din capulu unor omeni cari, cu intolerantia loru, si-au propusu a ne espune urei totoruru natiuniloru culte.”

(Revista Spaniei, t. III, 15 augustu.)

„Sunt câte-va dile, de candu pres'a din Madridu s'a ocupatu de o cestiune forte delicata. Erã vorba a sci, daca D. Andreiu Vizanti, june romanu, tramisu aci de guvernulu sêu si autorisatu si de alu nostru, pentru a si-face studiile la facultatea de filosofia si litere de la Universitatea centrala, studie ce acum terminase cu unu succes stralucitu, erã vorba d'ocemu, a sci daca poteã sê i se dee investitur'a de licentiatu in mentiunãta facultate fara ca prin acést'a sê se resimta intru câtu-va legile tierci. Unele diurne (cele liberali) sustineau, că nu esiste cauza nici inconvenientu, pentru ca D. Vizanti sê nu imbrace tog'a spaniola, de vreme ce si-a implinitu tote datoriele dictate de legile universitare; altele (cele clericale), dandu ratiuni sucite si argumentatiuni puerile, sustineau opiniunea contraria. Unde erã dreptatea si echitatea si unde nu, e inutilu a s' mai spune, atãta numai vomu constatã, si acést'a cu o viza satii-

2. Spesele extraordinare ale ministeriului de interne	657,000 „
3. Ale ministeriului de finanțe	3.246,000 „
4. Ale ministeriului lucrărilor publice și a comunicațiilor	1.559,000 „
5. Spesele extraordinare ale ministeriului de agricultură, industrie și comerț	501,000 „
6. Spesele extraordinare ale ministeriului de justiție	210,000 „
7. Spesele extraordinare ale Croației și Slavoniei	200,000 fl.
8. Pentru edificarea liniilor ferate	16.550 000 „
Sum'a:	30.981,800 fl.

§. 3. Spre acoperirea cheltuielilor ordinare, până la numărul sumei proiectate în §. 2., se pot întrebuiți, precum sunt votate prin a. c. 1868 în articolele II, XI, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, — dările directe și cele de consum, veniturile, timbrurile și competițiile, vamalele drumurilor și ale podurilor, veniturile bunurilor de stat și alte percepțiuni ordinare ale statului.

§. 4. Pentru acoperirea cotei țierelor coroanei ungare, la spesele extraordinare ale afacerilor comune (§. 2. B. 1.) se voru lichida 8.058,000 fl. pentru țierele coroanei ungare. Din banii găsiți și din prefinșiunile casei statului.

§. 5. Pentru clădirea liniilor ferate se voru asuma 8.058,800 fl. v. a. din împrumutul contractat anul trecut spre scopul acestuia.

§. 6. Spre acoperirea cheltuielilor extraordinare de sub punctele 2, 3, 4, 5, 6, 7. B. §. 2. până la numărul sumei proiectate, se destina percepțiunile extraordinare, neamintite în §§. 4 și 5, asemenea și sumele, ce voru încurge în a. c. 1868 din vânzarea bunurilor de stat, din contractele urbariale ale bunurilor de corona, din rescumpărarea decimeii vinului, din procentele darei, din restanțele arendelor, din castigul bateriei de bani și din alte prefinșiuni ce se voru lichida.

§. 7. Virementul (transpunerea) între titlul §. alui 2 nu se concede nici la spesele ordinare, nici la cele extraordinare; ceea ce se va economisă din sumele proiectate sub capitulele sengerate, nu se poate întrebuiți spre altu scop, de cât pentru celu ce a fost proiectat.

§. 8. Esecutarea acestei legi se incredintea ministrului de finanțe.

Lónyay m. p. ministru de finanțe.

Romani.

Nu știu cine a numit secolul nostru secolul Naționalităților; adevărul e înse, că dacă ne îndreptăm privirea spre marile miscări și lupte, ce cu vultul și ciocotele lor implu epocă, în care traim, calificarea rămâne de totu justificată. Într-unu timp Cetatea (civitas) formă cercului unei civilizații determinate; cu începutul secolului XIV înse, Națiunea a devenit leganul, în care se misca și se combina tote clementele civilizației moderne. Atâtă numai că această s'a întem-

platu într-unu modu sucesiv, asiă că ce'a ce într-unu momentu ore-care a fost numai unu semnu confuzu și în altulu o slabă încercare, după memorabilă bătălia de la Lips'a, pe care regalii inimi ai lui Napoleonu I. o numira bătălia naționalităților, a devenit a fi o formulă precisă și consacrată. Vorbescu în asta privința Solferino, Richmond și Sadov'a, unde, pe ruinele imperiului universale și a separatismului, s'au pus pentru totu-de-un'a bazele dreptului naționalităților.

Din acestu punctu de vedere, nici un'a din cestiunile, ce preocupă asta-di opiniunea publică, nu pot să aiba o importanță asiă de mare ca aceea a Orientului, de atâtă ori atinsa, dar' nici o dată bine rezolvită. Secoli întregi de opresiune barbară și decepțiuni amare, n'au fost în stare, să facă să se pierdă autonomi'a și drepturile naționale pe aceste popore de la Dunare, cari odinioară fură eroii libertății Europei, asiă după cum cele de la picioarele Oazei și a le Pelionului în timpuri multu mai vechie formară cimentulu civilizației occidentale. Europ'a ingrata, în secolu'a-i neglijența, cu această gravă cestiune, a voit de câte-va ori să o deslege, înse nu conformu justiției și cerințelor secolului, ci numai cu pețea și paliative efemere, asiă în câtu cestiunea a rămas în picioare, problem'a reapare pe fie-care dată, er' pericolulu amenința necentenit, ca sabi'a lui Damocle, cu totă energi'a și puterea, ce dă vointi'a nestramutată a acelu ilustre popore. Care din ele pot să se reamintescă trecutul, fără să li se agite anim'a în peptu? Și care din ele va să contemple starea actuală, fără ca fruntea să nu i se sbercescă de intristare și sangele să i se revolte de durere și de dorința resbunării? Dacă asta-di cestiunea germană e preferita celei din Oriiute, această nu va să dăca amorfrea celei din urma, căci asiă după cumu, nu de multu, atrăsese spre ea totă atențiunea cabinetelor și a poporelor, totu asiă se pot întâmpla ca, peste puțin, să devină obiectulu disputelor diplomatice și motivulu temerilor celor mai serioase.

Nu trebuie să ne facem iluziuni: pe langă importanța ce aru pot să aiba, într'o ordine generale europăna, cutare s'eu cutare soluțiune a cestiunii, ce ne ocupa, mai e încă, repetăm, vointi'a firmă și tenace a populațiilor imediatu interesate în cestiune. — De o parte nenorocita, daru immortală Polonia, orbesce și brutalmente esclusă din planurile puterilor occidentale în 1854 și care, cu tote ranele suferite în teribilă cadere de mai de una-di, cu tote ucasurile de rusificățiune practicate până și în momentele actuale, n'a peritu, ci traiesce și se misca la cea mai mică suflare a variantelor occidentale; astu-felu ea, parasită de toti cumu e, respira victi'a ce dă speranța în viitoru și n'astepta alt'a de câtu unu conflictu european pentru a armă, ca patri'a lui Sobieski și a lui Kociusko, pe celu din urma soldatu, pe fi și pe femeie, și a face să resune vasduhulu la intonațiunea acelu cantu magicu:

Nu, Polonia viteza,
Nu-ti lipsescu aperiatori . . .

Admirabilu eșemplu de ce'a ce pote caracterulu și vointi'a unui poporu!

De alta parte e Grecia, care imbetată cu succinerea gloriei trecute și ardiendu de dorința de a

din presinte, curagiulu și resignatiunea, cu care a știut să le suportu, tari'a și patriotismulu cu care s'a opus invasiunilor straine spre a protege marele interese ale Europei și ale cristianismulu amenințate, cându de iataganulu prozelitorulu lui Mohamedu, cându de sabi'a indrasnetia a filorulu Arpadu și a altora, tote aceste sunt lucruri, ce cu totu dinadinsulu cata să atraga atențiunea puterilor occidentale. Și în adevăr, că asiă se este, după cum se vede cu evidința din interesulu, ce areta Europ'a cultă pentru totu ce se atinge de națiunea română și chiaru și din importanța ce castiga necentenit acea mare problema, nodu gordianu alu Diplomatiei și viaa speranța a creștinilor de la Dunare, numita Cestiunea Oriintului.

Teș'a dlui Vizanti e dezvoltată cu multa erudițiune, buna metoda și cu unu maturu raționamentu; în data după ce ni-a făcutu cunoscutu pusețiunea geografică și originea națiunii sale, intră în diforitele perioade ale istoriei patriei, semnalându-le caracterulu și colorile lor cu o precisiune și acurateție, câtu se pote de esactă și veridică. De câte ori citindu aceste perioade, în cari d. Vizanti ne prezintă patri'a sa, victima a perfidiei inamicilor săi, ultragiată în afara de poterie'a mană a Rusiei, Austriei, și a Turciei, eru în intru amorfă și umilită de tiranică și coruptă dominațiune a nobletiei fanariote și maghiare, de câte ori, dăcemu, n'amu simțitu suinduni-se rosietă pe facia pentru a întielege rusinea, ce ar' fi trebuit să suferă națiunile, cari au tolerat, provocat și au comis unu injustițiu asiă de mare și neaude! Și, de asemenea, câte suveniru d'in istori'a iubitei nostre Spanie care, ca și Romani'a, a suferit și ea multe și mari nenorociri, câte suveniru nu ne deștepta citirea acestei istorie, unde o națiune, uitată și abandonată de toti, lupta cu voinicia, nu perde nici unu momentu speranța de Independința și Unire,

intră pe deplin în victi'a libertății și a viitorulu, cu fruntea sus și senina dă pe facia ajutoriu eroilor d'in Candia, insuflă curagiulu fratiloru de prin Tesalia și Epiru, și nu incetează de a continua pe cont'a s'a propria acelu simpaticu și binefacatoriu movimentu sancționat de lumea modernă la Naxarino.

La Dunare avemu pe Serbi'a. Aceș'ta, printr'o politică pe câtu de indrasnetia pe atâtă și perseveranță, după ce și-castigă autonomi'a provinciale și se facu respectată de Turci la 1829, obține sucesiv drepturi și libertăți, ba încă, mai dălele trecute, chiaru evacuarea completă a țierei de către musulmani, după care aspira acuma a fi unica suverană pe destinatele sale luptandu în intru contr'a influinței moscovite, eru în afara pentru a-si uni sortea cu cea a elementulu slavu forte impacianțe și belicosu, de prin Croația, Bosni'a și Montenegro.

În fine, dreptu în anim'a Europei, e situată Romani'a, ce ni se prezintă cu o vitalitate socială și politică totu asiă de pronunțată dacă nu și mai multu decâtă aceea a veciniloru săi. Și în adevăr, care din poporele, ce se agitează în Europ'a oriintală și întorc spre ele spiritele guvernelor și a omenilor, ce se ocupa cu politica, care altulu, dacă nu poporul român e celu ce trebuie să escite în noi, frații lor, interesu și simpatie mai cordiale? Care altulu dacă nu elu, a carui aparițiune pe scen'a politică e privita ca o descoperire a unei țiere uitate și perdue și a carui staruiniță și energi'a în reclamarea postulu de onore, la care are dreptu printre națiunile libere, merita să fie considerată dreptu modelu de curagiulu și perseveranță? . . . Unu testimoniu despre această e chiaru istori'a lui publicată dălele acestea de d. A. Vizanti, unu june Romanu, ce a venit, suntu acumu vr'o trei ani, ca bursieru alu guvernulu d'in București, pentru a studiă limb'a și literatur'a spaniolă, și care acuma a primitu investitur'a de licențiatu la facultatea de filosofie și literă de la universitatea centrală.

— Cine mai gândeă, că acolo, în nice regiuni asiă de îndepărtate și în mediloculu unor populațiuni ce, încă din timpul Romanilor, ne-amu obișnuitu a le numi lumea barbară; cine mai gândeă, dăcemu, că acolo ar' fi esistand unu poporu frate cu alu nostru, latinu ca și noi și care, cu tote vigelele, ce au vediatu trecendu pe de a sup'a capu și s'eu și de si uitatu și condamnatu la obscuritate, nu se fiesce de a-si radică vocea-i puternică pentru a dăce Occidentulu, nu numai în numele justiției, alu întresului totoruru și alu omeniei violate, ci chiar' — lucru nou în lumea modernă — în acelu alu frăției directe, invocandu spre această comunitate originei și a sacrelor legatură de familie:

„Dati-ne dreptulu nostru de cetate în famili'a poporelor latine. Suntemu de ai vostri, de si înconjurati de barbari . . . Vecuri grele și viforose ne-au fostu separat de patri'a mamă, de aceea Roma, de unde descindem cu totii; cu tote aceste înse de si impresurati de lăntiuri straine și locuindu în confinele Europei, suntemu frati cu Itali'a, Franci'a, Spani'a și Portugali'a. Recunoșceti-ne; portămu sigilulu betraunei Rome; suntemu fii lucratorilor d'in Latiu, Picentinu, Galii-Cisalpină și d'in Narbon'a; aceleași lineaminte, colorea, și chiar' costumea, ce aveam străbunii nostri, le avem și noi. Totele-amu conservat, uitati-ve, éca: paliulu, tunic'a, opincele ca și în colun'a lui Traianu. Mai multu încă, ne-amu pastratu,

învinge tote obstacolele chiaru cu precieulu a mari eroice sacrificii, cându e nevoia, și care, tocmai cându inamiculu o credea perdută și ucisă, reapare d'in nou pe scena și încă cu o nouă victiă și cu îndouite fortie! . . .

Daru să ne oprim aci, căci intrandu mai afundu în acestu gen de considerațiuni ne îndepărtăm pre multu de scopulu propus și chiaru amu esă d'in limitele unui articulu de caracterulu celui de fatia. Adaugendu numai la cele dăse, că opulu, de care vorbim, pote fi considerat ca o carte de studiu, că ea abundă în notițe interesante, că se inspira într'unu sentimentu nobilu și se întemeiază pe idee mari și solide; că, de si nu pote servi dreptu modelu de limbă castiliană, e înse recomandabile pe câtu timpu curge în ea unu stilu corect și elegantu, ceea ce e destulu, dacă se considera, că autorele e strainu, că nu e multu, de cându reside în Spani'a și că dificultățile, cu cari trebuie să lupte celu ce scrie o limbă straină, nu sunt asiă de usioru de învinsu: dacă în fine, se va țienă soma de tote acestea, suntemu securi, lectorele si-va pote face o idee despre scrierea, de care vorbim. Citindu-lu, se va convinge de veritatea asertiuniloru nostre și de aci înainte, nu ne îndouim, va simpatiză în totu deun'a cu poporul român, dorindu reconștiuirea și completă unire a României libere cu Transilvani'a, Banatul, Bucovin'a și Besarabi'a, ce încă totu mai diacu supt jagulu strainu, daru care, mai curendu s'eu mai tardiu, se voru intrun într'unu singuru Statu, ca unii ce cu totii sunt latinu, cu totii fii ai României!

(Jurnalul d'in Barcelona, 14 augustu).

Noutăți Straine.

si numai Ddiu scie cu câte nevoie si suferintie! nu amu pastratu limb'a. Daca ea vise parc inca ruda si modesta, pote chiar' desfigurata d'in caus'a indelungatului esiliu, nu o despretuiti, câ-ci cu rusticitatea ei ea e aceea pe care o vorbeau veteranii legiunilor romane, strabunii nostri. Afara de ast'a nu desperâmu s'o cultivâmu si s'e o infrumsetiâmu si noi la rondulu nostru, numai s'e ne dati ajutoriu si acest'a nu numai ca la omeni, ci chiar' ca la frati, fiindu câ sciti forte bine câ, dupa Ddiu, limb'a e lantiulu celu mai tare ce pote legâ pe popore."

R. Manuel de Labra.
(Diuariulu spaniolu „El Universal“ d'in 14 aug.)
„Rom.“
(Va urmâ.)

Resinari, 22 sept. 1868.

Vomu vedè preste pucinu adeveratele cause, pentru ce octroarea unei legi besericesci in privintia formârii cercurilor de alegerea deputatiloru la congresulu nostru besericescu, a fostu mai buna si mai folositoria, de câtu bas'a cea legala si in adevuru liberala, propusa de Hania, Bologna si Nemesiu: ca s'e se conchiame spre acestu scopu mai antâiu sinodulu eparchialu. Aceea inse nu vomu potè nici candu parcepe, cum chiaru si unele diuarie d'ale nostre alunecara a se inchinâ procederei antâie. Resultatulu alegeriloru ne va dà tota lumin'a in asta privintia.

De pre la noi éca unu frumusiulu esemplu.

Asta-di se tienè alegerea deputatulu mireanu. Comisariu totu dlu Panovicu. Alegatorii nu se infacisara nici pre jumetate, pentru câ in creatiunea cercuriloru de alegere inlesnirea delegatiloru comunalu de a se impartesî la alegeri, e scapata cu totulu d'in vedere. Aici la Resinari aveau s'e vina comune pana si d'in apropierea Blasiului.

In cele mai multe comune infacisate la alegerea de adi, dlu comisariu Panovicu este protopopu, éra ginerele s'eu dlu Rosca este inspectoru politicu.

Dlu comisariu, spre a delaturâ inea si umbr'a de influintiare d'in partea sa, numai de câtu la inceputu a recomandat alegatoriloru la loculu antâiu pre iubitu s'eu ginere Rosca. Votanti au fostu cu totulu, legali si nelegali, 22. In unele comune delegatii fura alesi prin reprezentantia politica (sutasi) si nu prin comun'a besericesca (d. e. Boitia). Unele comune, cu dreptu de a tramite numai unu delegatu, tramisera si câte doi si votara cu totii. Asid a estu alesu dlu senatoru si inspectoru Petru Rosca cu 18 voturi, câ-ci celelalte 4 le capetâ dlu Ioane Pinciu. Dlu comisariu a mai primitu voturi si dupa incheierea scrutiniului afara de loculu alegerei in cortelulu s'eu. Despre alegere nu s'au dusu nici unu protocolu, prin urmare observârile si protestele n'au avutu locu. S'au scrisu o plenipotintia, pre care au subscris'o votantii, si pace.

Nu credemu, ca congresulu s'e pota verificâ si primè de bune atari alegeri.

ISPANIA. Precum se potè vedè d'in scirile electrice, esite in nrii d'in urma ai diuariului nostru, fratii nostri spanioli radicara de nou standardulu revolutiunii, nepotendu a mai portâ jugulu tiraniei. Scirile mai noue in mare parte sunt in contradicere; atâtu-a inse potemu deduce d'in acele cu siguritate, câ foculu nendestulirei îe dimensiuni totu mai mari, si resculatii si-au eluptatu una pusetiune solida, asiâ, încâtu cabinetulu d'in Madridu veni in cea mai mare perplesitate. Ministrulu presied. Gonzalez Bravo si-a datu demisiunea, si a luat-o la sanetos'a — câtra Biarritz in Francia; cei-alalti membri ai cabinetulu i-au urmatu. Regina nu cuteza a se renforce in capitale, compunerea noului cabinetu o in crediù generalului Concha; acest'a inse p na acuma nu si-potu implenî misiunea, ci luâ rolulu de diptatore, dispune in tote privintiele dupa arbitriulu s'eu si dechiarâ capitalea de asediata. — Comunicatiunea intre capitale si provincie este intrerupta in mai multe direptiuni. — Regina Izabela, precum se afirma, are de cugetu a paresi Spania, si a scapâ in Francia. — Se dîce, câ marin'a francesa primè ordinu a fi gat'a in totu momentulu, pentru a poruî câtra tiermii Spaniei. — „Patrie“ crede, câ Francia nu pote privi chiaru cu indiferentismu miscamintele d'in Spania, totu-si n'are causa d'a propasi intr'unu modu activu, ci ea trebuie s'e accepte desvoltarea evenemintelor.

Capii revolutiunii: Olezag'a, Prim si Serrano s'au dechiaratu, câ sunt gat'a a face parte in guvernulu provisoriu — la casu candu revolutiunea ar' reesi triumfatoria.

„Moniteur“-ulu francesu vrè a sci câ rescoti'a spaniola nu este tocmai asiâ de seriosa, pre cum o descriu scirile esagerate. — Ne-amu indatenatu a nu pune pre mare pondu pre impartasirile foiloru oficiose, mai alesu candu este vorb'a de rescote. — Totu foi'a mentiunata ni spune, câ gen. Concha in 22 a. l. e. tienè revista preste garnison'a d'in Madridu, si salutâ spiritulu paciicu, care i-se parâ a lu-aflâ in armata. — Parerea insiela de multe ori.

Dupa „Times“ Malaga si Santon'a (fortaretia in San-Sebastian, unde se afla regina Izabela in presinte) s'au alaturatu rescolatiloru. — Dupa „N. Fr. Pr.“ guvernulu provisoriu (revolutiunariu) reside in Sevilla, si proclamâ de presiedinte alu s'eu pe Espartero. — Rescolatii dispunu adi numai in Andalusi'a de 14,000 omini, afâra de acesti-a mai au 11 flote cu 5000 barbati.

Aceste sunt impartasirile, cari le poturamu inregistrâ despre cele ce se intempla in Spania.

Varietăți.

„Libertatea presei in Austri'a constituționala.“ — In contr'a diurnalului „Nâr. Pokrok“ s'au intentatu pana acum la una sut'a de procese de presa; intre acestea douo pentru crim'a lesei maiestăti. Aceste procese, afara de unulu, se re-partiescu numai intre doui redactori, Cerny si Kveton, d'intre

cari cestu d'in urma in decursu de 45 dîle, câtu a fostu redactoru, a comis 2 crime de les'a maiestate, 35 alte crime, si 37 delicta, preste totu dara nu mai putienu de câtu 74 delicta de presa.

„(Frumose prospepte pentru deputati.) In sal'a dietei d'in Boemi'a s'au aflatu este dîle mai multe cruci si spendiuratori desemnate pre pulpitele deputatiloru. S'a constatat in se, câ corespundintele diurnalului oficiosu „Pr.“ a telegrafatu acest'a intemplantu la Vien'a, mai nainte de ce s'au aflatu acele desemne in dieta; in urmarea acest'a s'a inceputu investigatiunea contr'a numitulu corespundinte.

Sciri electrice.

Zagrabia, 23 septemvre. Presiedintele dietei anuncia, câ Voncina si consoti au datu protestu contr'a legalitătii concluseru maioritătii.

Vien'a, 25 septemvre. Caletori'a imperatulu prin Galiti'a s'a sistatu in urmarea resolvirei spontane a maiestătii sale.

Zagrabia, 24 septemvre. In siedinti'a de astadi a dietei s'a primitu operatulu de impacatiune en bloc, fâra desbatere speciala.

Leupolea, 24 septemvre. Diet'a a primitu revolutiunea in a trei'a cetire, in contr'a protestulu locutienintulu.

Vien'a, 25 septemvre. Dimisiunea principelui Auersperg s'a primitu. Conducerea interimala a ministeriului s'a incredintiatu contelui Taaffe. — Diet'a galitiana a alesu deputatii pentru senatulu imperialu.

Vien'a, 25 septemvre. In Andalusi'a, Galicia, Corun'a tote trupele s'au dechiaratu pentru revolutiune. Prim e desemnatu ca ministru presiedinte, care va avè s'e midilocesca renuntiarea reginei.

Cracovia, 25 septemvre. Arciducele Albrechtu a primitu scirea, câ caletori'a imperatulu s'a sistatu. Arciducele pleca asta-di de aici.

Cracovia, 25 septemvre. Goluchowski pleca câtra Vien'a, pusetiunea lui e struncinata. Una proclamatie a primariulu paciuesce poporatiunea pentru sistarea caletoriei imperatulu.

Parisu, 24 septemvre. „Gaulois“ serie: Tote nâile spaniole de resboiu, afara de Bori'a, s'au intrunitu cu escadr'a revolutiunaria. Generariulu Inestal tramesu in contr'a insurgintiloru, s'a aliatu cu ei.

Parisu, 24 septemvre. Unu decretu alu comitetulu revolutiunariu d'in Madridu dîce, ori-ce opusetiune contr'a revolutiunii e fâra folosu, toti militarii, cari voru puscâ in poporu, se voru considerâ ca tradatori.

Proprietariu, redactoru respundictoriu si editoriu:
ALEXANDRU ROMANU.

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.		
De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem.	si la 8 ore — min. ser'a.
„ Posionu	„ 10 „ 24 „ „	„ 10 „ 51 „ „
„ Neuhäusel	„ 1 „ 23 „ diu'a,	„ 1 „ 54 „ nôptea
„ Pest'a	„ 5 „ 19 „ d.m.	„ 6 „ 31 „ deman.
„ Czegléd	„ 7 „ 54 „ „	„ 9 „ 14 „ „
„ Segedinu	„ 12 „ 12 „ nôptea,	2 „ 55 „ dup. m.
„ Temisior'a	„ 3 „ 55 „ dem.	„ 7 „ 47 „ „
„ Jasonov'a	„ 8 „ 4 „ „ *)	
„ Beseric'a-Alba	„ 8 „ 40 „ „	
Sosesce in Baziasiu	la 9 „ 10 „ „	

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.		
De la Baziasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.	
„ Beseric'a-Alba	„ 6 „ 27 „ „	
„ Jasonov'a	„ 7 „ 6 „ „	
„ Temisior'a	„ 10 „ 40 „ ser'a si la 7 ore 25 min. dem	
„ Segedinu	„ 2 „ 26 „ nôptea, 12 „ 53 „ diu'a	
„ Czegléd	„ 6 „ 35 „ dem. „ 6 „ 21 „ d. a.	
„ Pest'a	„ 9 „ 55 „ „ „ 9 „ 30 „ ser'a	
„ Neuhäusel	„ 1 „ 52 „ diu'a „ 1 „ 8 „ nôpt.	
„ Posionu	„ 4 „ 48 „ d. a. „ 4 „ 12 „ dem.	
Sosesce in Vien'a	la 6 „ 36 „ „ „ 6 „ — „ „	

Jasonov'a-Oravitia.		
De la Jasonov'a	pleca la 8 ore 30 minute demaneti'a.	
„ Jam	„ 9 „ 12 „ „	
„ Racasdia	„ 10 „ 12 „ „	
Sosesce in Oravitia	la 10 „ 57 „ „	

Oravitia-Jasonov'a.		
De la Oravitia	pleca la 4 ore — minute dupa médiadi.	
„ Racasdia	„ 4 „ 45 „ „	
„ Jam	„ 5 „ 38 „ „	
Sosesce in Jasonov'a	la 8 „ — „ „	

Vien'a-Oradea-Mare.		
De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.	
„ Pest'a	„ 6 „ 35 „ deman.	
„ Czegléd	„ 9 „ 27 „ „	
„ Püspök-Ladány*)	„ 1 „ 58 „ dup. med.	
Sosesce in Oradea	la 4 „ 38 „ „	

*) Cale laterale duse la Dobritinu, unde sosesce la 3 ore dupa médiadi.

Oradea-Mare-Vien'a.		
De la Oradea	pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a	
Sosesce in Püspök-Ladány*)	„ 12 „ 48 „ diu'a	
„ Czegléd	„ 5 „ 41 „ ser'a	
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „	
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a.	

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Arauu.		
De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.	
„ Pest'a	„ 6 „ 25 „ deman.	
„ Czegléd	„ 9 „ 47 „ „	
„ Szolnoco	„ 11 „ 2 „ „	
Sosesce in Aradu	la 5 „ — „ ser'a.	

Aradu-Vien'a.		
De la Aradu	pleca la 10 ore 15 minute demaneti'a	
„ Solnoco	„ 4 „ 22 „ dupa médiadi.	
Sosesce in Czegléd	la 5 „ 33 „ „	
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „	
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a	

Vien'a-Paris.		
De la Vien'a	pleca 4 ore 30 minute ser'a.	
„ Salzburg	„ 1 „ — nôptea.	
„ Monacu	„ 5 „ 45 deman.	
„ Stuttgart	„ 11 „ 45 „ „	
„ Mühlacker	„ 12 „ 55 diu'a.	
„ Carlsruhe	„ 2 „ 10 dupa méd.	
„ Strassburg	„ 5 „ 25 „ „	
Sosesce in Paris	la 5 „ — „ demaneti'a.	

Paris-Vien'a.		
De la Paris	pleca la 8 ore 35 minute ser'a.	
„ Stassburg	„ 8 „ 57 „ dem.	
„ Carlsruhe	„ 10 „ 40 „ „	
„ Mühlacker	„ 12 „ — „ diu'a.	
„ Stuttgart	„ 1 „ 20 „ dupa méd.	
„ Monacu	„ 8 „ 30 „ ser'a.	
„ Salzburg	„ 1 „ 30 „ nôptea.	
Sosesce in Vien'a	la 9 „ 30 „ deman.	

Comunicatiunea postelor.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in tote dîlele la 6 ore 30 minute dupa médiadi, sosesce in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa médiadi. Cale de 19 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.
Clusiu la Oradea pleca in tote dîlele la 12 ore diu'a, sosesce in Oradea la 6 ore 40 minute demaneti'a.
Aradu la Sibii (prin Dev'a) pleca in tote dîlele, la 7 ore ser'a, sosesce in Sibii la 2 ore 15 minute nôptea. Cale are 34 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.
Sibii la Aradu (prin Dev'a) pleca in tote dîlele la 7 ore ser'a, sosesce in Aradu la 1 ora 45 min. nôptea.
Temisior'a la Sibii pleca in tote dîlele la 6 ore deman. sosesce in Sibii la 1 ora 30 min. dupa médiadi. Cale de 36 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.
Sibii la Temisior'a pleca in tote dîlele la 12 ore diu'a, sosesce in Temisior'a la 7 ore 40 minute ser'a.
Temisior'a la Orsiov'a pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demaneti'a, sosesce in Orsiov'a la 6 ore deman. Cale de 26 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.
Orsiov'a la Temisior'a pleca dominec'a marti-a, mercuri-a si vineri-a la 6 ore ser'a, sosesce in Temisior'a la 6 ore ser'a in diu'a urmatória.

De la Temisior'a la Aradu pleca in tote dîlele la 6 ore dem. sosesce in A. la 11 ore 45 minute diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min., costa 3 fl. 8 cr.
Aradu la Temisior'a pleca in tote dîlele la 2 ore dupa médiadi, sosesce la 7 ore 45 minute ser'a.
Sibii la Clusiu pleca in tote dîlele, la 3 ore d. m. sosesce la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21 $\frac{1}{2}$ mile tiene 18 ore 20 min., costa 12 fl. 18 cr.
Clusiu la Sibii pleca in tote dîlele la 5 ore dupa méd. sosesce la 11 ore 50 min. diu'a.
Sibii la Brasiovu pleca in tote dîlele la 5 ore dupa méd. sosesce la 7 ore 25 min. deman. Cale de 18 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 14 ore 25 min., costa 10 fl. 36 cr.
Brasiovu la Sibii pleca in tote dîlele la 7 ore ser'a, sosesce la 9 deman.
Sibii la Muresiu-Osiorheiu pleca luni-a, marti-a, vineri-a, si sambet'a la 7 ore ser'a, sosesce la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 18 ore 5 min. costa 10 fl. 78 cr.
Muresiu-Osiorheiu la Sibii pleca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 ore demin. sosesce la 2 ore 35 min. nôptea.

S'a tiparitu in Pest'a 1868. prin Alesandru Kocsi. Piat'a Pesciloru, Nr. 9.

D'in caus'a s. serbatoarei de asta-di nralu venitoriu va a aparè marti.